

LISTY PAWŁA GRYCZA DO RODZICÓW I wojna światowa

Teksty listów zgodnie z oryginałami przepisał Jan Puczek. 17 550 znaków.

Listy w większości nie są datowane, datownik pocztowy w większości nieczytelny.

1.

Feldpostkorrespondenzkarte [Pieczętka]: ZENSURIERT K.u.k II/100 Ers. Komp. Komdo.

*Szanowny Pan Jerzy Grycz
Gorna Leszna
Ost Poczta Trzynietz
Sleziem*

Niedziela Kochani Rodzice

Zasylam wam serdeczne pozdrawienie i Dowiadujem się owaszem zdrowiu i powodzeniu Moje powodzenie jest rozmaite jak zwykle na wojnie oto my wsobote byli szajby strzelać dali jak od nas do Cieszyna Strasznie tu w sobote tak od 11 do 2 padol deszcz tak przykopami tak jemy churczala woda Teraz sie nom poprawilo bo chleba nomy więcej rszy tu zaczyna jom sieć nom tu znomych Gławiczke a dwoch z Ustronio jednego Gawlasa a drugiego Kocyjana odpiszcie ni jaki tam czaszy noc tam już siana nocie posuszone acotam nowego a dobrego slychać jesi wom Paweł już pisol z pola kamy kierom strone jechoł jak jeszcze mocie oba konie doma nie tu tak Teskno po Lesznej ale jo już bodej kiedy bedem w Lesznej. Tak z Bogiem do widzynia.

Moja Adresa

K.w.k. Inft reg No 100 I 2 Erzaz Komp 2 Cug. Im Gross Heilendorf beim Hohenstat Mähren

2.

Część adresowa jak wyżej.

7 środa Kochani Rodzice

Zasylam wam serdeczne pozdrawienie i Dowiadujym sie owaszym zdrowiu i powodzeniu Moje powodzenie jest rozmaite jak na wojnie Czaszy są tu dobre deszcze przechodzą Paweł już odjechoł do pola odpiszcie jesi jeszcze Paweł Niedoba jeszcze żyje nom tu znomego Gławiczke a jednego Ustronio jesi już mocie ziemioki okopane siana moc mocie posuszone tu już siana nie uwidzi rszy zapoczynajom siec nomy tu jeden chleb na 3 dni obiad by obył a chlebanalo. Tak nie tu tesnopo domienie juz bodej już kiedy uwidzim domu jesi jeszcze mocie konie oba co robicie teraz domu joby jeszcze chcioł roz się dostać do domu ale tego życia niebeje stowomy od 4 rano a egzycyrujemy aż do południaa 2 połedniu aż do 6 wieczor odpiscieni cotam nowego a dobrego domu tu je strasznie noc wojska jak idymy na egzycyrke to nas je jak od naszej chałupy ku kosciolu po 4 jest szech chwala Bogu zdrowy poteraz kiedy Jendrys Pujdzie abo Paweł Niedobow jaki tam som czszy już niemom co pisać. Tak Bogiem Kochani Rodzice i wszyscy w domu.

Moja Adresa K w k Inft Reg No 100 II 2 Erzaz Komp 2 Cug im Gross Heilendorf Beim Morawa dziekujem dwa Listy odebroł tak serdecznie.

3.

*Szanowny Pan
Jerzy Grycz
Gorna Leszna No 63
Ost Poczta Trzynietz
Sleziem*

Dnia weftorek 1915

Kochani Rodzice Zasylam wam serdeczne pozdrawieni Dwiadujem się owaszem zdrowiu i powodzeniu Jesi szecie som wszyscy zdrowiu doma coteraz robicie doma jo chwala Bogu zdrowy Poteraz a nie tak nogi bolom ani nimogem chodzic Pisma otrzymałem dwa Tak serdecznie dziekujem.

Paweł jeszcze ni nic niepiśoł jaki tam som czaszy weftorek rano tu Strasznie padało tu obila som tu tak swolane jak by uwalcofał tu goniemy po Morawie potych polach oto my byli takich gorach na ibonkach, jako naszej Czantoryji nie tak ikiedy piersiach tak nie boli coje robić po kiel nóg nie wyproczisz tu na Morawie tu nic nie jest nowego nom tu znomego Głwiczke a chodzem z dwiema z Ustronia Kocyjan a Gaflasem a Wisły też som tu dwo. Madziowie też znajom Gojniczkow som tam kasik blisko na wisle som siedzi jesi już tam żniwa sie zapoczynajom tu już noc rszy jest postawione kopkach kiedy Karel Niedoba beje rukował Tak Bogiem wszyco domu do milego widzynia.

4.

*Szanowny Pan
Jerzy Grycz
Gorna Leszna No 63
Ost Poczta Trzynietz
Sleziem*

Dnia 15 Kochani Rodzice

Zasyłam wam serdeczne pozdrawienie i dowiadujem owaszem zdrowiu i powodzeniu Moje powodzenie jest jak zwykle na wojnie U nas teraz są tu czaszy dobre żniwa rszy siekom przenicie tesz są już zdrzałe nom tu znomego Głwiczke a dwóch Ustronia jednego Kocyjana a drugiego Gawlasa a o Sturcu a Kozdoniu nic niewiem kamy som kierej Stronie jesi jeszcze mocie oba konie doma kiedy pujdom jak Karel Niedoba abo jak Jendrys Teraz goniemy po Morawie imboinki oto my byli tak daleko jak odnas do Cieszyna takich gorach Paweł mi jeszcze nic niepiśoł jesi byście mogli co posłać dobrego zagrys botu nom głód troche tak nienogi bolom jeszcze tela doma niekusił cotu jo już bodej kiedy bedem Leszną oglądoł Tak Bogiem wszyco domu do milego Zobaczynio Pismo zech odebroł tu Gdy miał pieniądze toby tu kupił chleba abo mleka od Siedloka To jest wielka dziedzina taki miasto znac morawian jedzom odpiszcie co tam mowego dobrego slychac dziedzynie [?] Trześni jest zdrzałych tak nom na Trześnie chyć ale jich nimom mogli byście ni co posłać

5.

*Pieczętka: K.u.k. II/100 Efs. Komp.. Komdo
Szanowny Pan
Jerzy Grycz No 63
Gorna Leszna
Ost poczta Trzyniecz*

Kochani Rodzice

Serdecznie pozdrawian was wszy w domu Moje powodzynie jest poteras dobre jak zwykle na Wojnie tu z Lesznej jest Kożdoń Janek jest ? Posztrze...? jo tam nieszmien is ku nimu. Szturc jest we Sznoli je też Sabela. Bedy m chnet ot jechał do pola jusz nie tam Bodej u widzicie w domu. Ani nic nie piszecie czy o mie zapomnieli jesi wam konia wzięli do Wojska jesi jusz nocie posieczzone Siana. teraz wam piszom jesi jeszcze B Paulus pisuje do domu. teraz tan w Lesznej na beje ni chlebow ni tu jest Smutno po Lesznej bo jusz tan dawno nie był a bodej kiedy bedom ani mi nic żeście nie posłali na szwiata. A piszcie ni zarasz. Z wami P.G.

*K u K Inft Re No 100 I Ers Kąmp Mara? 4 Cug Hohensztat Mora
P G K u K. Inft Reg. No 100 I Ers. Kanp Mars? 4 Cug Hensztat Morawa*

6.

*Korepondenčni listek polni pošty
Feldkorrespondenzkarte*

[Datownik poczty]: 13.VII.15

*Szanowny Pan
Jerzy Grycz N. 63*

Gorna leszna
Ost poczta Trzyniecz

Kochani Rodzice

Serdecznie [?] Pozdrawiam was wszystkich w domu Moje powodziny bo już w Sobote rano bedymy jechać to sziadnej godzinie rano po jadymy przez Cieszyn do ruska [?] [?] pisał na pociągu Cymorek [?] Wszyscy jadymy razyn [?] [?] nie był nigdy po był po [?] stronie. tak wam piszmy co byście wiedzieli terasz ni nie pisejcie aż bydym na miejscu to wam poszłym Adrese. ani żeście ni nie pisali choć zech tu był w Hohensztacie jo jusz przez trzy ty dnie dostał kartki czyście o nie zapomnieli I was pozdrawiam I uszanowanie
P Grycz

7.

Feldkorrespondenzkarte

Jochan Grycz
Gorna Leszna
ost poczta trzyniecz
Slezk

Serdecznie was wszystkich pozdrawiam dóna Jasie [?] uniól dobrze ale ny konieny dzien po dniu ny zazyli gonic ot pydzialku tak nie nogi bolon Jako Jankowi sie zdoze lebiej przy wojskualo tys nie skusił tela co jo tak konieny ot rana dopolednia. jeny szły na? Zjemy to już wlas do wieczora goniemy jest tu nie tesknopo lesznej tak ny [?] [?] w Miedziele. ny sony obaj w [?] tak tu tesz jest Cynorek.

8.

Feldkorrespondenzkarte

Johann Grycz [?]
[?] Spital Abteil [?]
Möhr Schönberg

Dnia 16 Sierpnia 8/1915

Kochany kolego zasylam ci serdeczne pozdrowieni. i winszujem ci szczęści i zdrowy. dawam ci wiedziec zech dostol kartke od ciebie. 13go 8m. A teraz my są na tem miejscu kaj my po myna.?. hodzili a ten twój kufer jo zebrał zaros ze sobom i tu jest w tej cymrze kaj jo jest. jo nie wiedzol nic że sie ty w tem lesie roz nimóg. aż jak my przyszli dodomu to sie pytom drugich kaj też jest grycz. tak mi mówili żeś jest weszpitalu a w kierym to jo nie wiedzol a z domu ci jeszcze ci jeszcze tu nic nie przyszlo żadnych pinedzy tylko dwie kartki tak ja ich mam trzy były posłane do postrzelmowa a ta, stela tu a ten miesiac będą my od jeżdzać. tak [?]

9.

Szan. Pan Jan Grycz K u k
Inft reg N-100 2. Erzac
Komp. 2 Cug in Gross Heilendorf
Bein Hohenstat Morawa

Pieczętka podłużna z napisem: WEITERLEITEN
Skreślone: Gross Heilendorf i wpisane czarnym atramentem:
in [?] ähn Schönberg K.u.K Inf. Reg. 93

[zwraca uwagę pisownia stempla datownika poczty: TRZYNIEC 21 [?] 14 TRZYNIEC]

Kochany Bracie serdecznie cię pozdrawiam piszemci że michalek jest kapralem. Głowiczka snodzi je we włochahch konie mamy w domu oba. Karel niedoba nie wie kjedy pudzie ani Jendrys Trzesne tu już nima trzesnie. Gruszek je moc targonek tu je u Pawlase tak wisi jak cep u nas tez je kupa sliwek tez tu je szwarnie Pawel Już je w ruski w szwarmlinije w ruski polski Piszę żeby sie jeszcze roz chciał wrócićale z e tego juz bodejkjedy beje adresu jego je P G K u k Inft Reg. No 100 4

Komp Feldpost. 27. Janek niedoba jeszcze je na koleji jen moźne pudzie moźne po niedzieli ludzie tu rzandzom że w mieście juz mająm być we mieście plakaty. Reź dzisio zwożony siana momy jeszcze cosik na polu siana owsu juz też tu juz szwarnie zatknoću. Przenica już jest nie mał zdrzało ziemniaki tu sam szumne po dziedzinie odpisz mi już w guwercie odeb? pisma a wiałaś odebroł wiała pismow odebroł od nas Tak ci dziękujem za wszystkie kartki coch odebroł Tak [?]

10.

Część adresowa – jak wyżej

19/7 Kochany Bracie serdecznie cie pozdrawiam reź mamy w mandelach przenice bodej [?] Pjátku siec siano momy skludzone jeszcze 8 8 klabokow nom trzeba skludzić w w klinie zesiec konczyne dzis do slepi deszcz Karel Niedoba jeszcze niewje kjedy pudzie ani Jendrys jak bedam musiec is toci zaraz odpiszem [?] [?] moze wiem kjedy bedam brać tresni tu nima trzesni juz wiała nima a co poszlemy oto jak bedzie [?] Kapke chwila już tu mająm cosik poskludzane Pawlus pisze że czemu mu nie piesz. adrese K u k Landsturm Inft [?] [?] 106 [?] Feldpost 6. Paweł nom pisał że już je na miejscu [?] [?] [?] jego jest K u k Inft reg. No 100 4 Komp. Felpost wiecej ci nima co pisac tak cie mile pozdrawiam Pozdrawiam cie koledzy wszyscy my sam wszyscy zdowi w domu Tak z Bogiem do milego Zobaczenia odpisz zaraz mi

11.

*Szanowny Pan
Jan Grycz
Gorna Leszna No 63
Ost poczta Trzyniecz*

Kochani bracio 7.5

Zasylam wam wszystkich pozdrawia was wszystkich w domu. i dowiadujen sien jesi mocie posioie i ziemniaki posadzone. i jesi jeszdzicie po kszewtach ni ot piszcie. Kany jeszdzicie orac. jesi u Miedoby najqn drugi konia jesi jezdicie tan robic. Mie tu jest smutno po ani niewiem kany jest Leszno. Sąny tu z Bilkęn i Cymorkęn i Karas i [?] tak konięny sztrasnie po kobcach sąny [?] przy lesie. jusz nany nudor dostali ny w piatek. tak wóm poszlym to donu tak ni odpiszcie jesi scie jusz otrzymali paczek co wam posłał. dwie koszule i [?] gaci i Czapkęn. tu Bedyny tu stac odjechac niewiem kiedy. Mie jusz tan Bodej kiedy u widzicie. a ja was Bodej kiedy u widzyn. tak ni pozdrow tych Kolegow. dziepro ot was otrzymał dwa listy i tak ni Otpiszcie zaraz.

12.

Część adresowa – jak wyżej. Na datowniku pocztowym: „OLOMUTZ 1 * OLOMOUC 1”

Na karcie pocztowej nadruk; Absender: Odesilatel: Nadawca: Pošilajuczij [cyrylica]: Mittente: Pošiljatejl: Pošiljać: Presentator: [i inne podobne]

K u K Inf. Reg. No 100. I Erzac Konp. Marsz. 4 Cug Morawa

20

Serdecznie was pozdrawiam was wszystkich w domu. Moje powodzenie jest Rozmajite jak zwykle na Wojnie. Ale jusz Otjeżany do pola w Niedziele w nocy 20 tego jusz nony wszystko sbakowane. Janek jusz odjechał tak pozdrawiam wszystkich bo nie tan jusz nie u widzicie jesi ? Z Wojny to nie [?] teras ? Bejecie niec Biede bo wqn zrobili Biede ze wqn Jonka Wzyli. jesi wqn jesi konia j kartke Otrzym tak wqn Serdecznie dziekujem pozdrowcie ni tan Wszystkich Kolegow z Usznowaniem P

13.

*Szanowny Pan
Jan Grycz K u k Inft Regim
II 2 Erzac Komp 2 Cug in*

*Gross Heilendorf Bein Hohenstat
Morawa*

Kochany Braciszku

Serdecznie cie pozdrawiam i dowiad sien ot wojin zdrowiu i powodzyniu jako cisie powodzi przy tej Wojaczynce Moje powodzynie jest Roznajite jak zwykle na Wojnie terasz idyny pieszo z jaroslavia do ruska idyny. ot pydzialku jesze ani nie czuc strzelac nozne Bedymy na miescu. Stoklosin tesz jest synnón jest przy kuhyni. Szturca tesz widziól ja ny jechali był we Sznoli na banhowie. Kojniczek tesz tan był tak nasz widzieli jak ny jechali. Adrese ci posz? jak bydyn na niescu z uszanowa P.

14.

*Szanowny Pan
Johan Grycz
Gorna Leszna
Ost poczta Trzyniecz*

Serdecz was pozdrawiam was Wszystkich w donu tak was piszym że wan posłól paczek koczule gacie Kapelusz tak wan piszyn jesi nocie w polu porobione jesi Janek jesi je terasz zdrowy Mie tu jest teskno po dónie tu Morawce orzan jednqn krowon tu Majqn pługi besh kroja a tan tak zech widziól otoi widziól 3 baby orac chłob chodzil zablugem jesi nienany nundururu tak ny zostali Kapy tu jest Wojska noc tak ny byli z Michalken i ze Snoliken brzyszli tu w Niedziele jesi jusz poszli ci chłobi do Wojska co byli asytywowani tak zech jeszcze odwas listu nie dostał żejście onnie zaponieli tak ni odpiszcie jesi [?] jusz ?bali konia na ?

15.

Część adresowa – jak wyżej Datownik poczty: 6 8 15

Dzien dobry

Serdecznie was pozdrawiam was Wszystkich w domu. jesi u was san taki Czaszy. Tu jest Sucho Mało deszczu. tu jusz koszon Siana Paczek ot rzymal ot was. Moje powo[dzynie] jest Rozmaj te jak zwykle na Wojnie łoto ny nieli Straszny i Bók rano ny wyszli sztyry Godziny a ny przyszliny Wieszor ło sien godzin jusz sny kóny na Blecah asz to Kilo na zadek kiedy tan beje asyntani? ni nie piszecie. jesi wam jusz wzyli kónia do Wojska. do pola niewiem giedy ot jezac terasz nasz komon? Sztrasznie. wy tan nie bo radzicie w ziemiokach robic jesi Bawlus wan pi suje. odpiszcie ni gany jest Bilek z Walow? Po tyn ni po szlyjcie piniedzy jak Bedyn ot jeżał do pola se trzeja co Kubić na Ceste. ot piszcie ni zarasz Z Bogen do Widzynia P G

16.

Część adresowa – jak wyżej Datownik poczty: 6 8 15

Kochani Bracio

Zasyłan i serdecznie pozdrawian was wszystkich d omu. Moje powodzy jest Roznajite jak zwykle na Wojnie. Czasy tu nany B piekne tu jest Sucho Siana tu jusz Koszón tan u was Bedón nale trowy i owsy zieniakach tan nie boradzicie robic co terasz konmi robicie czy tróny Wozicie. lo to ny nieli ibong. rano ny wyszli 5 godzin to ny brzyszli 8 godzin wieczór z robili 35 Kilo netrow to ot was dali nisz do Ciesz Karel Miedobow tesz Bujdzie ku asyntu tu tesz Był asynt 18 Roku szak Bydón dobrzy jo Byjeszcze tu hciól Byc kiego asyntyrujon to wy tu Brzyjedzicie Kuwer wan poszlyn. ni nało piszecie jo choc ninon giedy to won dycki piszyn do pola niewien giedy Bedyny otjezac Odpiszcie ni zarasz P G

Tak z Bogen do niłego Zobaczynia. Bozdrow ni tych Wszystkich tych Rekrutow łot Sliza Kartke dostał

17.

Część adresowa – jak wyżej Datownik poczty: OLMUTZ OLOMOUC, data nieczytelna

Kochani Ojcowie

Zasylan wan pozdrawian was Wszystkich w domu. i dowiadujensien o waszyn zdrowiu i powodzyniu Moje powodzynie jest Rozmajite jak zwykle na Wojnie ale tego dlugo nie bedzie w Miedziele ot jechala nasza Konpanyja. ny jusz sany w marsz Konpanyji ny nudor wy wasowali we Srode. na 15 bedyny ot jezac do pola lub ryhlej. Snolik Michalek jusz ot jechali do pola w Miedziele Czaszy tu nony Bardzo piekne jo sie tu dol fotografowac dali ny sie trzo w Boze Ciało to wan potyn poszlyn. jo nie tu dlugo nie Bydyn. poszlijcie ni tu co [?] [?] do pola to sie trzeja co kubic do pola Pozdrow ni tan wszystkich Kolegow. z Bogę do Widzynia. u Szanowania P G Po tyn ni ot pisz na gierego asyntyrujon tu tesz jest asynt. ja wasz asyntyrujon to wy tu przyjedziecie. a ny jusz Bedyny w Polu. a dresa ta ?

18.

*Szanowny Pan
Jan Grycz No
Gorna Leszna
Ost poczta Trzyniecz
Szlezk*

*K u k Inft Reg 1 Erzac Komp 2 Cug
Hohenstat Morawa*

Datownik nieczytelny

29/5 [?] Kochani Rodzice

Serdecznie was pozdrawian was pozdrawian was wszysk w domu Moje powodzynie jest Rozmajite jak zwykle na Wojnie. po terasz jestyn zdrowy Konieny po polach kazdy dzien. Mie tu jest Smutno terasz lot Wtorku gonieny sztrasz pokobcach terasz ci piszyn jezli szyszliwie do jechał a w piątek w nocy ny Konili w nocy szesc godzin było Wieczor a połnoc to ny przyszli Czaszy tu nany piekne deszcz co kwila popadze. szajby chodzyny sztrzelac. jesi deszcze tesz tan badujon jesi konia jusz wón wszyli. co terasz konni robicie. ny bedyny ot jezac do polam na 15 sani niewieny kiedy ny wy wasowali Ryzniki lesy jaki sziorba kiedy Beje tan asynt ni potyn ot pisz kierych asyntyrujon jo jusz tan Bodej kiedy Lesznón u widzyn. ni ot piszcie kaje Bilek z walowki. dy Bych sie nogł dostac do Cieszyna to Bych Był Rotale tego Bydzie w Życiu. Boszlijcie ni tu co bo tu nało bo jak ot jadyn do pola to ni tan nie beja trzeja za tel tu jest. A piszcie zarasz. tak z Bogen do Widzynia. jesi Moje Koty żyjon

19.

*Korespondenčni listek polni pošty
Feldpostkorrespondenzkarte*

Pieczętka: Weiterleiten

*Szanowny Pan
Józef Grycz N° 63
Gorna Leszna
Ost poczta Trzyniecz*

Pieczętka poczty: OLESZYCE

Datownik nieczytelny

Zesyłam wam pozdrowienie Wszystkich w domu. Moje powodzenie jest jusz Wojynne bo my w Polsce. A jechali jusz my Sany w Jarosławiu ot pydziałku idymy pieszo do ruska dy bych sie tak powrócił z tej Wojny to bych wam nieco o powiedział nóny tu kaprala z Mytku kroba [?] Wałaski tesz jedzie sy mnóm Cymorek. Jankowi napiszcie zech jusz ot jechał do Wojny. Smutno nie jest po Lesznej po jusz tam downo nie był jusz Maszryujymu ku rusku. Adrese wam poszlym jak Bydymy na miejscu. P G Pozdrow mi tam Wszystkich Kolekow P G

ZAWIADOMIENIE O ŚMIERCI

Datownik pocztowy: TESCHEN 1 CIESZYN 1 13 X 15
Pieczętka: K. u. k. Militärzensur Teschen

Szan. Pani
Anna Grycz
LESZNA-GÓRNA nr. 63
p. Trzyniec, Śląsk.

P. T.
Syn Wasz Paweł Grycz z 100.pp. 4.komp. rodz. w roku 1896 poległ na polu walki dnia 22. lipca 1915, co Wam dajemy do wiadomości.
Z poważaniem
13/X-1915.
Pieczętka:
Biuro informacyjne SEKRETARYATU KATOLICKIEGO w Cieszynie (-)

UWAGA

Istnieje niezgodność między podaną wyżej datą śmierci Pawła Grycza na polu walki, a datownikami pocztowymi wysyłanych przez niego *Feldkorrespondenzkarte* (list nr 15 i 16, datowniki: „6 8 15”). Albo poczta była opóźniona w wysyłce, albo podana data śmierci jest błędna. Paweł Grycz nie zamieszczał daty listu.